

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH

Z BIOLOGII W KLASIE 7 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Na **ocenę śródroczną** wymagane są wiadomości i umiejętności, które uczeń zdobywa w trakcie realizacji materiału programowego w pierwszym półroczu. Na **ocenę roczną** wymagane są wiadomości, które uczeń zdobywa w trakcie realizacji materiału programowego w pierwszym i drugim półroczu.

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Organizm człowieka. Skóra – powłoka organizmu. Uczeń:				
		przedstawia hierarchizację budowy organizmu człowieka (komórki, tkanki, narządy, układy narządów, organizm)		
przedstawia dwie funkcje skóry	przedstawia trzy funkcje skóry	przedstawia wszystkie funkcje skóry	rozpoznaje elementy budowy skóry (na modelu, rysunku, według opisu itd.)	określa związek budowy elementów budowy z funkcjami pełnionymi przez skórę
		uzasadnia konieczność konsultacji lekarskiej w przypadku rozpoznania niepokojących zmian na skórze	podaje przykłady chorób skóry (grzybice skóry, czerniak) oraz zasady ich profilaktyki	określa związek nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV ze zwiększonym ryzykiem występowania i rozwoju choroby nowotworowej skóry
II. Aparat ruchu. Uczeń:				
			rozpoznaje (na schemacie, rysunku, modelu, według opisu itd.) elementy szkieletu osiowego, obręczy i kończyn	
		przedstawia funkcje kości	określa cechy budowy fizycznej i chemicznej kości	planuje i przeprowadza doświadczenie wykazujące rolę składników chemicznych kości
	podaje przykłady schorzeń układu ruchu (skrzywienia kręgosłupa, płaskostopie, krzywica, osteoporoza) oraz zasady ich profilaktyki	uzasadnia konieczność aktywności fizycznej dla prawidłowej budowy i funkcjonowania układu ruchu	przedstawia rolę i współdziałanie mięśni, ścięgien, kości i stawów w wykonywaniu ruchów	

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Układ pokarmowy. Uczeń:				
		rozpoznaje (na schemacie, rysunku, modelu, według opisu itd.) elementy układu pokarmowego	przedstawia funkcje elementów układu pokarmowego	określa związek budowy tych elementów z pełnioną funkcją
			przedstawia przyczyny próchnicy i zasady jej profilaktyki	rozpoznaje (na schemacie, rysunku, modelu, według opisu itd.) rodzaje zębów oraz określa ich znaczenie w mechanicznej obróbce pokarmu
Wymienia składniki pokarmowe (białka, cukry, tłuszcze, witaminy, sole mineralne i woda)	Przedstawia źródła składników pokarmowych	wyjaśnia znaczenie składników pokarmowych dla prawidłowego funkcjonowania organizmu		planuje i przeprowadza doświadczenie wykrywające obecność wybranych składników pokarmowych w produktach spożywczych
		podaje miejsce wchłaniania produktów trawienia białek, tłuszczów i cukrów	przedstawia miejsca trawienia białek, tłuszczów i cukrów; określa produkty tych procesów	planuje i przeprowadza doświadczenie badające wpływ substancji zawartych w ślinie na trawienie skrobi
podaje przykłady witamin i składników mineralnych	rozdziela grupy witamin (rozpuszczalne w wodzie i w tłuszczach) i soli mineralnych (makroelementy i mikroelementy)		omawia skutki niewłaściwej suplementacji witamin i składników mineralnych	analizuje skutki niedoboru niektórych witamin (A, D, K, C, B6, B12) i składników mineralnych (Mg, Fe, Ca) w organizmie
				wyjaśnia rolę błonnika w funkcjonowaniu układu pokarmowego oraz uzasadnia konieczność systematycznego spożywania owoców i warzyw

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	przedstawia konsekwencje zdrowotne niewłaściwego odżywiania (otyłość, nadwaga, anoreksja, bulimia, cukrzyca)	uzasadnia konieczność stosowania diety zróżnicowanej i dostosowanej do potrzeb organizmu (wiek, płeć, stan zdrowia, aktywność fizyczna itp.),	oblicza indeks masy ciała	przedstawia i analizuje konsekwencje zdrowotne niewłaściwego odżywiania (otyłość, nadwaga, anoreksja, bulimia, cukrzyca)
		podaje trzy przykłady chorób układu pokarmowego spośród: (WZW A, WZW B, WZW C, choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, zatrucia pokarmowe, rak jelita grubego)	podaje wszystkie przykłady chorób układu pokarmowego (WZW A, WZW B, WZW C, choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, zatrucia pokarmowe, rak jelita grubego)	podaje zasady profilaktyki chorób układu pokarmowego
IV. Układ krążenia. Uczeń:				
		rozpoznaje elementy budowy układu krążenia (na schemacie, rysunku, według opisu itd.)	przedstawia funkcje elementów układu krążenia	analizuje krążenie krwi w obiegu małym i dużym
			przedstawia rolę głównych składników krwi (krwinki czerwone i białe, płytki krwi, osocze)	
		wymienia grupy krwi układu ABO i Rh		przedstawia społeczne znaczenie krwiodawstwa
		planuje i przeprowadza obserwację wpływu wysiłku fizycznego na zmiany tętna i ciśnienia tętniczego krwi		analizuje wpływ aktywności fizycznej i prawidłowej diety na funkcjonowanie układu krążenia
		podaje przykłady chorób krwi (anemia, białaczki) i układu krążenia (miażdżyca, nadciśnienie tętnicze, zawał serca	uzasadnia konieczność okresowego wykonywania badań kontrolnych krwi, pomiaru tętna i ciśnienia tętniczego	podaje zasady profilaktyki chorób krwi i układu krążenia

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
		wskazuje lokalizację (na schemacie, rysunku, według opisu itd.) wybranych narządów układu odpornościowego: śledziony, grasicy i węzłów chłonnych		określa funkcje narządów układu odpornościowego: śledziony, grasicy i węzłów chłonnych
		rozdziela odporność wrodzoną i nabytą	opisuje sposoby nabywania odporności (czynna, bierna, naturalna, sztuczna)	
	podaje wskazania do zastosowania szczepionki i surowicy		uzasadnia konieczność stosowania obowiązkowych szczepień	porównuje istotę działania szczepionek i surowicy
		przedstawia znaczenie przeszczepów oraz zgody na transplantację narządów	określa, w jakiej sytuacji dochodzi do konfliktu serologicznego, i przewiduje jego skutki	
	określa alergię jako nadwrażliwość układu odpornościowego na określony czynnik;			
	określa AIDS jako zaburzenie mechanizmów odporności			

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Układ oddechowy. Uczeń:				
		rozpoznaje elementy budowy układu oddechowego (na schemacie, modelu, rysunku, według opisu itd.)	przedstawia funkcje elementów układu oddechowego	określa związek budowy elementów układu oddechowego z pełnioną funkcją
		planuje i przeprowadza obserwację wpływu wysiłku fizycznego na zmiany częstości oddechu	przedstawia mechanizm wentylacji płuc (wdech i wydech)	
			analizuje przebieg wymiany gazowej w tkankach i w płucach	planuje i przeprowadza doświadczenie wykrywające obecność dwutlenku węgla oraz pary wodnej w powietrzu wydychanym
podaje przykłady chorób układu oddechowego (angina, gruźlica, rak płuca) oraz zasady ich profilaktyki	analizuje wpływ palenia tytoniu (bierne i czynne), zanieczyszczeń pyłowych powietrza na stan i funkcjonowanie układu oddechowego			
VI. Układ wydalniczy. Uczeń:				
		przedstawia istotę procesu wydalania	podaje przykłady substancji, które są wydalane z organizmu człowieka (mocznik, dwutlenek węgla) oraz wymienia narządy biorące udział w ich wydalaniu	
		rozpoznaje elementy układu moczowego (na modelu, rysunku, według opisu itd.)	przedstawia funkcje elementów układu moczowego	

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	podaje przykłady chorób układu moczowego (zakażenia dróg moczowych, kamica nerkowa) oraz zasady ich profilaktyki	uzasadnia konieczność okresowego wykonywania badań kontrolnych moczu		
VII. Regulacja nerwowo – hormonalna				
	wymienia gruczoły dokrewne (przysadka, tarczyca, trzustka, nadnercza, jądra i jajniki)	wskazuje lokalizację gruczołów dokrewnych	podaje pięć przykładów poznanych na lekcji hormonów wydzielanych przez gruczoły oraz przedstawia ich rolę	podaje wszystkie poznane na lekcji hormony wydzielane przez gruczoły oraz przedstawia ich rolę
		przedstawia antagonistyczne działanie insuliny i glukagonu	wyjaśnia, dlaczego nie należy bez konsultacji z lekarzem przyjmować preparatów i leków hormonalnych	
		rozpoznaje elementy ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego (na modelu, rysunku, według opisu itd.)	określa funkcje ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego	porównuje rolę współczulnego i przywspółczulnego układu nerwowego
dokonyuje obserwacji odruchu kolanowego	wymienia rodzaje odruchów	opisuje łuk odruchowy		
przedstawia sposoby radzenia sobie ze stresem		uzasadnia znaczenie snu w prawidłowym funkcjonowaniu układu nerwowego		
	przedstawia negatywny wpływ na funkcjonowanie układu nerwowego niektórych substancji psychoaktywnych: alkoholu, narkotyków	przedstawia negatywny wpływ na funkcjonowanie układu nerwowego substancji psychoaktywnych: alkoholu, narkotyków, środków dopingujących, dopalaczy, nikotyny (w tym w e-papierosach) oraz nadużywania kofeiny i niektórych leków		

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Narządy zmysłów. Uczeń:				
dokonyuje obserwacji wykazującej obecność tarczy nerwu wzrokowego;		rozpoznaje elementy budowy oka (na modelu, rysunku, według opisu itd.)	przedstawia funkcje elementów budowy oka w powstawaniu obrazu	
		przedstawia przyczyny powstawania wad wzroku (krótkowzroczność, dalekowzroczność, astygmatyzm)	przedstawia sposoby korygowania wad wzroku (krótkowzroczność, dalekowzroczność, astygmatyzm)	
		rozpoznaje elementy budowy ucha (na modelu, rysunku, według opisu itd.)	przedstawia funkcje elementów budowy ucha	
opisuje wpływ hałasu na zdrowie człowieka				
	przedstawia rolę zmysłu równowagi, smaku, węchu i dotyku	wskazuje umiejscowienie receptorów właściwych tym zmysłom	planuje i przeprowadza doświadczenie sprawdzające gęstość rozmieszczenia receptorów w skórze różnych części ciała	
IX. Rozmnażanie i rozwój człowieka. Uczeń:				
		rozpoznaje elementy budowy układu rozrodczego męskiego i żeńskiego (na schemacie, według opisu itd.)	podaje funkcje elementów budowy układu rozrodczego męskiego i żeńskiego	
	opisuje fazy cyklu miesięczkowego kobiety			
określa rolę gamet w procesie zapłodnienia	wymienia etapy rozwoju przedurodzeniowego człowieka (zygota, zarodek, płód)	wyjaśnia wpływ różnych czynników na rozwój zarodka i płodu		przedstawia cechy fizycznego, psychicznego i społecznego dojrzewania człowieka

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	uzasadnia konieczność wykonywania badań kontrolnych jako sposobu wczesnego wykrywania raka piersi, raka szyjki macicy i raka prostaty	przedstawia zasady profilaktyki chorób przenoszonych drogą płciową		
X. Równowaga wewnętrzna organizmu.				
	analizuje informacje dołączane do leków	przedstawia zdrowie jako stan równowagi środowiska wewnętrznego organizmu oraz choroby jako zaburzenia homeostazy	wyjaśnia, dlaczego nie należy przyjmować leków ogólnodostępnych i suplementów	analizuje współdziałanie poszczególnych układów narządów w utrzymaniu niektórych parametrów środowiska wewnętrznego na określonym poziomie (temperatura, poziom glukozy we krwi, ilość wody w organizmie)
		uzasadnia, że antybiotyki i inne leki należy stosować zgodnie z zaleceniem lekarza (dawka, godziny przyjmowania leku i długość kuracji)		

Oprócz wyżej wymienionych wymagań od ucznia wymaga się umiejętności umożliwiających mu zdobywanie wiedzy biologicznej. Te umiejętności to:

- wyszukiwanie informacji w tekście podręcznikowym
- wyszukiwanie informacji z różnych źródeł w celu rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych
- analiza wykresów i schematów
- analiza materiałów ilustracyjnych

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH – na podstawie pisemnej opinii lub orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (do tego upoważnionej) nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne indywidualnie w stosunku do ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych.